

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1713204400
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1713204400.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a JUDr. Jany Vlčkovej, v právnej veci žalobcu: L.. I.. T. P., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. C. X, C., proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 6 855,92 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 22.10.2018, č.k. 4C/78/2013-163, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaná má proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania zamietol (výrok I), žalobu zamietol (výrok II) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 162 ods. 1 písm. a), b), c), § 162 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), § 3 ods.1, 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 a 2, § 6 ods. 1,2,§ 7, § 8 ods. 5, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1,2,3, 4 zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), čl. 19, čl. 39 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zamietnutie návrhu žalobcu na prerušenie konania vecne odôvodnil tým, že pri riešení otázky týkajúcej sa náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. nie je podstatné, či je takýmto spôsobom napadnuté konanie ukončené meritorným rozhodnutím alebo nie. Mal za to, že podstatným pre posúdenie tejto otázky je či rozhodnutie, od ktorého si uplatňuje žalobca nárok na náhradu škody voči štátu, je rozhodnutím, ktoré je možné posúdiť ako „nezákonné rozhodnutie“. Z predbežného prerokovania nároku žalobcu žalovanou, doručeného žalovanej dňa 17.08.2012, „oznámenia o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody“, mal za splnenú podmienku predbežného prerokovania nároku. Zo sťažnosti na prietahy, diskrimináciu, marenie spravodlivosti zo dňa 15.05.2012, odpovedi na sťažnosť na prietahy vo veci sp. zn. 4C 1089/2008 Okresného súdu Pezinok, odpovedi na žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti zo dňa 23.07.2012 Krajského súdu v Bratislave, Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 223/2013 - 44, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva 65736/13 zo dňa 21.05.2015, zistil, že žalobca pred podaním žaloby podal sťažnosť na prietahy, ktorú predseda Okresného súdu Pezinok v odpovedi na sťažnosť Spr. 2065/2012 zo dňa 07.06.2012 vyhodnotil ako nedôvodnú. Dňa 02.07.2012 požiadal žalobca Krajský súd v Bratislave o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti, pričom predsedom Krajského súdu v Bratislave bolo v odpovedi, sp. zn. Spr. 2178/2012 zo dňa 23.07.2012 konštatované, že sťažnosť na prietahy je opodstatnená, vec bola zaradená do režimu sledovania predsedom súdu z hľadiska plynulosti konania a za vzniknuté prietahy sa predseda Krajského súdu žalobcovi ospravedlnil. Okrem týchto sťažností, žalobca podal podnet na konanie o prietahoch v uvedenom konaní aj na

Ústavný súd Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom č.k. II ÚS 223/2013-44 zo dňa 10.07.2013 konštatoval porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a Okresnému súdu Pezinok bolo v konaní prikázané konať bez zbytočných prietahov a žalobcovi finančné zadostučinenie priznané nebolo. Následne žalobca podal sťažnosť na ESLP, ktorá bola zaevidovaná pod. č. 65736/2013. Konanie o sťažnosti pred ESLP bolo ukončené rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, č. 65736/2013 zo dňa 21.05.2015 vo forme „friendly settlement“ teda obdoby súdneho zmieru, v ktorom sa žalobca so žalovanou dohodol, že mu bude zo strany žalovanej vyplatené odškodné vo výške 4 400 eur v súvislosti s prietahmi v konaní Okresného súdu Pezinok 4C 1089/2008 a žalobca si voči Slovenskej republike nebude uplatňovať žiadne ďalšie nároky vyplývajúce z uvedeného konania. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 22.10.2018 potvrdil úhradu sumy 4 400 eur v zmysle rozhodnutie ESLP v stanovenej lehote. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení mal súd za nesporne preukázané, že nekonaním Okresného súdu Pezinok o žalobcom podanom vzájomnom návrhu ako celku doručený súdu dňa 31.07.2008 v konaní č.k. 4C 1089/2008 vznikli žalobcovi prietahy (konštatované: Krajským súdom v Bratislave, Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 223/2013 - 44 a rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva 65736/13 zo dňa 21.05.2015,) a teda nekonaním súdu v tejto veci vznikla žalobcovi ujma. Mal však za to, že zodpovednosť žalovanej za prietahy v súdnom konaní vo veci č.k. 4C 1089/2008 je vylúčená procesným postupom žalobcu v konaní pred ESLP a uzatvorením „zmieru“ v konaní o sťažnosti pred ESLP zaevidovanej pod. č. 65736/2013. V zmysle tohto rozhodnutia mal súd prvej inštancie za to, že žalobca už nemá žiadnu ďalšiu možnosť si súdnou cestou úspešne uplatňovať, či už nároky skutočnej škody, alebo nemajetkovej ujmy, tak ako si ju žalobca v tomto konaní nárokoval. S argumentom, ktorý v konaní uplatnil žalobca, že v čase začatia konania o náhradu škody dňa 20.03.2013 ešte neexistovalo konanie pred ESLP pod. č. 65736/2013 a teda jeho nárok pred súdom bol uplatnený v dostatočnom predstihu, teda včas, sa súd prvej inštancie nestotožnil, vzhľadom na tú skutočnosť, že v zmysle § 217 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), „pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia“ a teda súd v čase vyhlásenia rozsudku dňa 22.10.2018 musel prihliadať na stav konania ESLP pod. č. 65736/2013 o ktorom bolo rozhodnuté dňa 21.05.2015. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu zamietol.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, dôvodiac ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), g) a h) C.s.p.. Mal za to, že protokolácia zápisnice zo dňa 22.10.2018 nezodpovedá tomu, čo predniesol, pričom zákonný sudca sa nechal uniesť tvrdení žalovanej o existencii a výsledku sťažnostného konania pred ESLP, bez toho aby si zabezpečil úradný preklad. Zo sťažnostného konania nevyplýva, že by si nemohol uplatniť nárok podľa zákona č. 514/2003 Z.z. na odškodnenie nemajetkovej ujmy, o to viac, že Ministerstvo spravodlivosti SR otázku kompenzačného konania nenamietalo v konaní pred ESLP ani do rozhodnutia o zmieri z 21.05.2015, o to viac, že sa jednalo o dva samostatné nároky na zaplatenie nemajetkovej ujmy prameniace z konania vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 4C/1089/2008, s čím sa súd nevysporiadal. Namietal, že súd žalobu zámerne nesprávne právne posúdil, odmietol vykonanie riadneho dokazovania a zamietol návrh na prerušenie konania. Nemohol sa vzdať žiadnych nárokov, na ktoré mu v budúcnosti vznikol nárok. Uviedol, že v tomto kompenzačnom konaní si neuplatnil žiadnu skutočnú škodu ale nemajetkovú ujmu, pričom otázka odškodnenia nebola predmetom sťažnosti pred ESLP. Dal do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 11.10.2018 sp.zn. III. ÚS 24/2018 v obdobnej veci. Za dôvodný mal aj návrh na prerušenie konania, pričom žalobca vo veci sp.zn. 4C/1089/2008 vedenej na Okresnom súde Pezinok ENERGOSERVIS Janda s.r.o. v likvidácii medzičasom zanikol a bol vymazaný z Obchodného rejstrika ČR, a to dňa 12.04.2018. Vytýkal, že súd prvej inštancie si nezabezpečil úradný preklad rozhodnutia ESLP. Vzhľadom k uvedenému žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie príp. napadnuté rozhodnutie zmenil a v plnom rozsahu žalobe vyhovel.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

6. Odvolací súd prvýkrát odvolaní žalobcu rozhodol rozsudkom zo dňa 31.03.2021 č.k. 7Co/101/2019-211 a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Dovolací súd na základe dovolania podaného žalobcom uznesením zo dňa 26.01.2022 sp.zn. 1Cdo 157/2021 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a

vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) C.s.p.. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd pristúpil opätovne k preskúmvaniu dôvodnosti podaného odvolania zo strany žalobcu.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je podané dôvodne.

8. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

9. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

10. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

11. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

12. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

13. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil ani právo sporových strán na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj podrobne vyhodnotil. S odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, v ďalšom na ne poukazuje, a vyjadruje sa len k odvolacím námietkam odvolateľa.

14. Vo vzťahu k odvolateľom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. b) C.s.p. (súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), odvolací súd uvádza. Uvedený odvolací dôvod je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a k jeho naplneniu by došlo, ak by súd prvej inštancie zasiahol do Ústavou, resp. Dohovorom garantovaných práv odvolateľa, čím by mu bolo znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon (Civilný sporový poriadok) priznáva. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej

republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd nemal za preukázané naplnenie citovaného odvolacieho dôvodu.

15. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v časti zamietnutia návrhu na prerušenie konania dostatočne neodôvodnil, odvolací súd poukazuje na bod 8 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom prvoinštančný súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k zamietnutiu návrhu žalobcu na prerušenie konania. V záujme komplexného vysporiadania sa s argumentáciou žalobcu považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že nová právna úprava rovnako ako doterajšia úprava v Občianskom súdnom poriadku rozlišuje medzi obligatónym a fakultatívnym prerušením konania. Obligatórne prerušenie konania je upravené v ustanovení § 162 C.s.p. a osobitný prípad obligatórneho prerušenia konania v ustanoveniach § 163 a § 445 C.s.p.. Fakultatívne prerušenie konania je upravené v ustanovení § 164 C.s.p.. Prerušenie konania je v tomto prípade na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však jeho povinnosť. Je na úvahe súdu zvážiť možnosť iných vhodných opatrení, pričom rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo. Prerúšením konania bez splnenia zákonných predpokladov sa zasahuje do práv strán sporu, keďže počas prerušenia sa podľa § 165 ods. 2 C.s.p. nevykonávajú pojednávania a neplynú ani lehoty. Nedôvodné prerušenie konania zasahuje predovšetkým do práva strany na prerokovanie veci bez prietahov. V danom prípade žalobca navrhol prerušenie konania z dôvodu, že konanie vedené na Okresnom súde Pezinok sp.zn. 4C/1089/2008 nie je právoplatne skončené a prebieha na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 8Co/17/2015-484. Nakoľko existencia nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Pezinok vo veci vedenej pod sp.zn. 4C/1089/2008 nebola v konaní spornou, bolo bez vplyvu na rozhodnutie o nároku žalobcu o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, či okolnosť prietahov v súdnom konaní je dlhodobejšia a ako bolo v konečnom dôsledku o jeho nároku v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok sp.zn. 4C/1089/2008 právoplatne rozhodnuté. Odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že prerušenie konania je len inštitútom subsidiárnym, keďže povinnosťou súdu je danú otázku podstatnú pre rozhodnutie súdu posúdiť prejudiciálne, pričom rozhodujúcim je zásada hospodárnosti konania, nakoľko prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.10.2010, sp.zn. 3 Cdo 150/2010). Vychádzajúc tak z uvedeného a s prihliadnutím na čl. 17 C.s.p., ktorý ukladá súdu vec prejsť tak, aby nedochádzalo k zbytočným prietahom a konať hospodárne, má odvolací súd za to, že v prejednávanom prípade nebol daný dôvod na prerušenie konania. V danej veci tak nebola odvolacím súdom zistená v postupe súdu prvej inštancie pri prejednaní veci žiadna vada, ktorá by znemožnila žalobcovi realizáciu jej procesných práv a ktorá by mu zmarila možnosť aktívnej účasti na konaní.

16. Odvolateľom namietanú nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno vyvodzovať ani s poukazom na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, a právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Odvolací súd má za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých

prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutuzhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

17. V podanom odvolaní odvolateľ namietal aj porušenie práva na nestranný súd a zákonného sudcu, majúc za to, že bolo porušené právo náhodného výberu zákonného sudcu. Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že predseda Okresného súdu Pezinok uznesením zo dňa 13.07.2018 č.k. 4C/78/2013-134 na základe oznámenia zákonného sudcu T. I. R., že na jej strane existujú skutočnosti, pre ktoré je vylúčená vo veci konať, vylúčil T. I. R. z prejednávania a rozhodovania vo veci. Následne bola vec náhodným výberom pridelená sudcovi T. U. E.Í., na rozhodnutie a prejednanie veci vedenej na Okresnom súde Pezinok sp.zn. 4C/78/2013. Porušením základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR nie je prípad, ak zákonný sudca, ktorému bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie, bol zmenený na základe zákona, pričom o takýto prípad išlo aj v prejednávaní veci.

18. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že sa uzavretím súdneho zmiernu vzdal všetkých nárokov, ktoré mu v uvedenom konaní mali vzniknúť, upriamuje odvolací súd pozornosť na zápisnicu z pojednávania zo dňa 22.10.2018. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 22.10.2018 vyplýva nasledovné vyjadrenie žalobcu : „Následne prebehlo konanie pred ESLP Žalobcu proti SR, ktoré skončilo konaním o zmiernu v zmysle čl. 39 dohovoru, z ktorého vyplynulo, že SR je povinná zaplatiť žalobcovi 4 400 eur, s čím žalobca súhlasí a nebude si uplatňovať žiadne ďalšie nároky vyplývajúce z tohto konania. Žalobca uvádza, že suma 4 400 eur mu bola v stanovenej lehote v konaní o zmiernu zo strany SR riadne uhradená.“. Možno tak uviesť, že žalobcom namietané skutkové zistenia súdu prvej inštancie vychádzali priamo z vyjadrení žalobcu pred súdom prvej inštancie. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 17.05.2016 (čl. 38 a nasl.) deklarovala obsah rozhodnutia ESLP vo veci jeho sťažnosti č. 65736/13, ktorým bol okrem schválenia zmiernu aj záväzok vlády Slovenskej republiky voči žalobcovi a žalobcove vyhlásenia vo vzťahu k predmetu sťažnosti a nemajetkovej ujme. Žalobca žalovanou prezentovaný obsah rozhodnutia ESLP v konaní na súde prvej inštancie, ničím nespochybnil. Za tejto procesnej situácie, keď žalobca nenamietal žalovanou deklarovaný obsah zmiernu schváleného ESLP, súd prvej inštancie vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu, o ktorých nemal pochybnosti (§ 186 ods. 2 C.s.p.).

19. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal so zisteným skutkovým stavom a žalobu zamietol, odvolací súd upriamuje pozornosť na, že Ústavný súd v náleze zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 223/2013, popri konštatovaní porušenia základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a príkaze Okresnému súde Pezinok konať vo veci (vzájomnej žaloby žalobcu), nepriznal žalobcovi finančné zadošťučinenie, keď za postačujúcu satisfakciu považoval vyslovenie porušenia práv žalobcu spolu s príkazom pre okresný súd vo veci konať. Zároveň, nebolo sporné, že ESLP rozhodnutím zo dňa 21.04.2015, vypracovaným písomne dňa 21.05.2015, vo veci sťažnosti žalobcu č. 65736/13 schválil zmier medzi žalobcom a Slovenskou republikou, v rámci ktorého mu Slovenská republika poskytla odškodné v sume 4 400 eur. Súčasťou zmiernu bol i súhlas žalobcu, že predmetná suma bude pokrývať všetku materiálnu, aj nemateriálnu ujmu, výdavky a náklady, ako i súhlas s tým, že sa vzdáva akýchkoľvek ďalších nárokov majúcich základ v jeho sťažnosti. Predmetom sťažnosti žalobcu boli pritom prieťahy v konaní Okresného súdu Pezinok sp. zn. 4C/1089/2008 v časti vzájomného návrhu (žaloby) žalobcu, pri ktorom okresný súd opomenul rozhodnúť i o vylúčení príslušenstva pohľadávky uplatnenej vzájomným návrhom (žalobou) na samostatné konanie, t.j. žalobcom namietaný nesprávny úradný postup. Za tejto procesnej situácie, keď žalobcovi bola v súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom poskytnutá satisfakcia, či už vo forme konštatovania porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo formou priznania materiálneho odškodnenia v sume 4 400 eur, považoval i odvolací súd túto formu odškodnenia, s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., za postačujúcu.

20. K námietke odvolateľa, že napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na

zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

21. V záujme vysporiadania sa s odvolacou argumentáciou žalobcu považoval odvolací súd za potrebné doplniť, že zákon č. 514/2003 Z.z. v ust. § 17 ods. 2 priznáva poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za súčasného splnenia dvoch podmienok a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napr. formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a pod. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nečinnosť orgánu verejnej moci či zbytočné prietahy v konaní nepochybne znamenajú samé osebe pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, to však ale poškodeného nezbavuje povinnosti preukázať, v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Hoci aj v dôsledku neprímerane dlhotrvajúceho konania možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného ohľadne výsledku konania predpokladať, je ale už predmetom ďalšieho dokazovania posudzovanie, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu, v konaní hodnoverne preukázal. Pri posudzovaní intenzity zásahu je za určujúce hľadisko potrebné považovať charakter konania, v ktorom ujma vznikla, keďže ujma vzniknutá v ne/sporovom konaní môže byť iná, ako ujma vzniknutá v exekučnom konaní a rovnako treba rozlišovať medzi konaním civilným, trestným či správnym a napokon treba vziať osobitne na zreteľ aj predmet konania z hľadiska jeho významu pre stranu (trestné konanie, konanie starostlivosti o maloletých, o osobnom stave, pracovnoprávne spory, konania týkajúce sa života a zdravia) a ochrany akých práv či právom chránených záujmov sa v ňom dovoľáva, s prihliadnutím aj na jej osobné pomery či iné konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu (vysoký vek, zdravotný stav a pod.); zvýšený význam predmetu konania pre osobu poškodeného musí táto osoba v konaní nielen tvrdiť, ale aj spoľahlivo doložiť.

22. Ako nedôvodnú posúdil odvolací súd aj argumentáciu žalobcu, že ním požadovaný nárok na odškodnenie je dôvodným a splnil všetky podmienky na priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keďže náležité nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené. V spore dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočností, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch, zaťažovalo žalobcu. Odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012) poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného. Nedôvodná je i argumentácia žalobcu, že súdu v spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej neprímeranou dĺžkou konania, neprináleží skúmať existenciu konkrétnych následkov takéhoto nesprávneho postupu orgánov štátu a vyžadovať v tomto smere od žalobcu unesenie dôkazného bremena. Takáto argumentácia je v rozpore s ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorý nepochybne vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem existencie samotného nesprávneho úradného postupu podmieňuje i tým, že na poskytnutie primeraného zadosťučinenia nepostačuje konštatovanie porušenia práva za splnenia podmienky, že vzniknutú nemajetkovú ujmu nemožno reparovať inak. Argumentácia žalobcu, podľa ktorej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zbytočných prietahov v konaní vzniká takpovediac "automaticky", preto nemôže obstať. Pokiaľ žalobca dôvodnosť svojho nároku na nemajetkovú ujmu odvodzoval od označených rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, odvolací súd udáva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25.04.2012, sp. zn. 6Cdo 193/2011, odmietol odvolanie žalovanej (Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR) proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.06.2011, sp. zn. 6Co/98/2010, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu

Prešov týkajúci sa uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 999,82 eura ako náhradu nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup spočívajúci v neprimeranej dĺžke trestného konania skončeného oslobodením spod obžaloby. Najvyšší súd v označenom rozhodnutí neskúmal vecnú stránku napadnutého rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, keď dovolanie žalovanej odmietol z procesných dôvodov, pričom opak nemožno vyvodit' ani z poslednej vety prvé odseku odôvodnenia na strane 4 uznesenia, v ktorej Najvyšší súd konštatoval, že „príčinná súvislosť medzi prieťahmi v konaní a vznikom nemajetkovej ujmy bola zrejma zo samotnej povahy prieťahov, preto nepotrebovala bližšie objasňovanie.“ Žalobcom označené rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky v nich prijaté závery, nie sú vo veci záväznými, nakoľko netvoria ustálenú rozhodovaciu prax, za ktorú treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovisk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1. 1. 1993, s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovisk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikatórne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Pokiaľ sa žalobca odvolával na rozhodnutie ESLP vo veci B. proti Slovenskej republike alebo B. proti Európskej únii, je potrebné v prvom rade uviesť, že ESLP v ňom síce priznal sťažovateľom náhradu škody v podobe nemajetkovej ujmy, avšak za celkovú dĺžku konania, ktorá podľa jeho mienky prekročila predpokladanú dĺžku konania, ktorú mohli sťažovatelia očakávať v čase podania žaloby; žalobca pritom namietal existenciu zbytočných prieťahov v konaní, ktoré nie je právoplatne ukončené. Zároveň, z obsahu rozhodnutia ESLP vo veci B. proti Európskej únii vyplýva, že je žiaduce, aby sťažovateľ predložil dôkaz spôsobilý preukázať existenciu a určiť rozsah tvrdenej nemajetkovej ujmy, inak, mu prináleží prinajmenšom preukázať, že tvrdené správanie súdu mu mohlo vzhľadom na svoju závažnosť spôsobiť takú škodu. ESLP zohľadňuje, či vzhľadom na okolnosti prípadu je postačujúce len konštatovanie nedodržania primeranej lehoty na rozhodnutie, a teda nepriznáva „automaticky“ náhradu škody z dôvodu nemajetkovej ujmy, ako mylne uvádzal žalobca. Žalobca pritom odôvodňoval existenciu nemajetkovej ujmy len stavom neistoty, ktorá skutočnosť, je spätá s každým súdnym konaním.

23. Vo vzťahu k námietkam odvolateľa, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) C.s.p.) a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) C.s.p.), dôvodiac tým, že súd prvej inštancie odmietol vykonať dokazovanie, odvolací súd uvádza. O tom, ktoré dôkazy vykoná, rozhoduje súd, pričom nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 185 ods. 1 C.s.p.). Pokiaľ žalobca vytýkal konajúcemu súdu, že nezabezpečil preklad rozhodnutia ESLP vo veci jeho sťažnosti č. 65736/13 do slovenského jazyka, odvolací súd udáva, že je pravdou, že v súdnom spise sa nachádza len anglická verzia označeného rozhodnutia. Za procesnej situácie, že žalobca vyjadrenie žalovanej vo vzťahu k obsahu rozhodnutia ESLP vo veci jeho sťažnosti č. 65736/13, ktorým bol okrem schválenia zmieru aj záväzok vlády Slovenskej republiky voči žalobcovi a žalobcove vyhlásenia vo vzťahu k predmetu sťažnosti a nemajetkovej ujme, nespochybnil a žalobca nežiadal doplniť dokazovanie zabezpečením si úradného prekladu rozhodnutia ESLP z 21.05.201, nemal súd prvej inštancie dôvod procesne rozhodnúť o tom, či nenavrhnutý dôkaz vykoná alebo nevykoná. Sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočností a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou strán sporu. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočností, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočností preukázať (§ 132 ods. 1 C.s.p.). Uvedené ustanovenie stanovuje teda aj dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží teda na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

24. V podanom odvolaní odvolateľ uplatnil aj odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. majúci za to že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná manuálna povinnosť súdu (a to tak v prípade, keď bola poskytnutá v užšom rozsahu, ako aj v prípade jej realizácie v širšom než zákonom

predpokladanom rozsahu - pozri aj § 160 a komentár k tomuto ustanoveniu), pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2, alebo vypočutie relevantného svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď), porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (pozri § 193) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (pozri § 194 ods. 2). Preskúmaním napadnutého rozhodnutia nemal odvolací súd za preukázané naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu.

25. Vo vzťahu k ostatným námietkam odvolateľa, odvolací súd uvádza, že podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na zostávajúcu odvolaciu argumentáciu odvolateľa odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

26. Súdu prvej inštancie teda nemožno vytkáť žiadne procesné pochybenie ani pochybenie pri skutkovom a právnom posúdení otázky vzniku nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom - nekonaním Okresného súdu Pezinok o ním podanom vzájomnom návrhu v konaní sp.zn. 4C/1089/2008, pričom žalobca neuviedol ani vo svojom odvolaní žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odlišné právne posúdenie tejto otázky odvolacím súdom.

27. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie, tak vo výroku I (ktorým súd návrh na prerušenie konania zamietol) ako aj vo výroku II (ktorým súd žalobu zamietol) podľa § 387 ods. 1 C.s.p. (vrátane výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie) ako vecne správne potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1, § 396 ods. 1, § 453 ods. 3 C.s.p., majúc za to, že žalovaná má proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho aj dovolacieho konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).